

Església de Sant Jaume

Calaf

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Plaça Gran
Emplaçament: L'accés es troba a la Plaça Gran.
Alçada: 686

Coordenades:

Latitud: 41.73383
Longitud: 1.51139
UTM Est (X): 376203
UTM Nord (Y): 4621295

Classificació

Número de fitxa: 08031 - 104
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Medieval Gòtic Modern Barroc Contemporani Historicista
Segle: XVII-XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Religios i/o funerari
Observacions protecció: BCIN, Conjunt Històric. R-I-53-0000568
Data aprovació: dt., 21/10/2003 - 12:00
Número inventari: IPA: 4284
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat: Privada
Titular: Bisbat de Vic

Fitxes associades:

[Cripta de Santa Calamanda](#)

[Claus de volta de Sant Jaume](#)

[Els vitralls de l'església de Sant Jaume](#)

[Col·lecció fotogràfica de l'Arxiu Municipal de Calaf](#)

Autoria de la fitxa Jordi Seró i Ferrer. IN SITU Patrimoni i Turisme

Data de registre de la fitxa: dj., 19/11/2015 - 01:00

Descripció

Església parroquial situada al centre de la vila de Calaf, al lloc que antigament ocupà la Capella de Sant Miquel. Es tracta d'un edifici d'una única nau de grans dimensions, de 40 m x 12. 5 m i quasi 20 m d'alçada. Té dotze capelles laterals situades entre els contraforts, una de les quals dóna accés a la capella dels Dolors o del Santíssim Sagrament, construcció que en inici era independent i que va ser afegida a l'edifici a finals del segle XVIII. Sota el presbiteri s'hi va construir la cripta de Santa Calamanda, de planta semicircular, a on l'any 1649 s'hi van traslladar les relíquies de la santa des de l'antiga col·legiata de Sant Jaume, situada extramurs. L'edifici recull encara la tradició gòtica, visible especialment a la volta de creueria, però la seva construcció s'insereix dins l'època renaixentista, estil que es fa palès als murs, les pilastres i la cornisa perimetral de la nau. El portal actual és obra del segle XX. Els retaules, les imatges i el magnífic orgue de l'església van desaparèixer l'any 1936 en el context de la Guerra Civil. El retaule de l'altar major fou substituït el 1951 per unes pintures del pintor barceloní Eveli Palà. Malgrat tot, el magnífic Crist que presideix el grup escultòric de la capella dels Dolors, obra de Lluís Bonifaç (1754), es va poder salvar. Destaquen, també, els vitralls i les claus de volta, set d'elles situades a la nau (dedicades a Sant Miquel, La Immaculada, Sant Pere, Santa Calamanda, Sant Jaume, Sant Bernat de Claravall i Sant Bru), dos a la cripta (Santa Calamanda i Sant Jaume) i dos més sota el cor de l'església (L'Anunciació i La Trinitat).

Història

Entre els anys 1040 i 1060, l'abat de Cardona fundà un priorat de l'abadia de St. Vicenç de Cardona, que se situà a l'església de Sant Jaume de Calaf, llavors situada extramurs on segles més tard (1729) s'hi construí el Convent de les Llagues de Sant Francesc. Aquest priorat es transformà en col·legiata, desvinculada de St. Vicenç de Cardona i traslladada a la nova església de Sant Jaume, arran la secularització de les canòniques agustinianes feta pel papa Climent VIII. La col·legiata es va extingir l'any 1851 amb l'aplicació del concordat amb la Santa Seu. El deteriorament de la vella església va comportar la construcció d'una nova a la plaça Gran dedicada a Sant Jaume, patró del priorat. La data exacta de l'inici de les obres és desconeguda, però per referències testamentàries se sap que ja s'hi treballava a principis del segle XVII. Les dificultats econòmiques van fer que es demanessin diners per poder acabar-la l'any 1624, però no va ser fins al 1639 i gràcies a l'empenta del prior Ramon Agramunt que es va inaugurar el culte. Les obres duraren pràcticament un segle, fins a l'any 1720

Bibliografia

Calaf : Alta Segarra. Tríptic editat per la Parròquia de St. Jaume de Calaf. GARGANTÉ, M. (2006). Arquitectura religiosa del segle XVIII a La Segarra i l'Urgell : condicionants, artífexs i pràctica constructiva. Barcelona: Fundació Noguera. Les claus de volta de l'Església de St. Jaume de Calaf. Tríptic

editat per la Parròquia de St. Jaume de Calaf. MAS PARÉS, J. (s.f.). Història de Calaf. Calaf: Ajuntament de Calaf. PLADEVALL I FONT, A. (2015). "L'antic priorat, i després col·legiata, de Sant Jaume de Calaf". A: L'Alta Segarra en la història : Recull d'articles amb motiu del mil·lenari de Calaf. Calaf: Associació del Mil·lenari de Calaf, p. 11-25. SOLÀ, J. M. (2008). "Història dels Dolors de Calaf". A: Històries de Calaf : visions, tradicions i personatges. Barcelona: Edicions de l'Albí, p. 133-136.

